

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Χημικός κίνδυνος Μάθε και προστάτευσε τον εαυτό σου και τους γύρω σου!

Τι είναι ο χημικός κίνδυνος;

Ο άνθρωπος έρχεται σε επαφή με διάφορες χημικές ουσίες που υπάρχουν στο περιβάλλον του. Κάποιες από αυτές μπορεί να περάσουν στον οργανισμό του μέσω του δέρματος, της αναπνοής και της κατάποσης. Τέτοιες χημικές ουσίες μπορεί να βρίσκονται σε προϊόντα που χρησιμοποιούνται στο σπίτι, το σχολείο ή αργότερα στην εργασία. Χημικές ουσίες, απελευθερώνονται στο περιβάλλον και από διάφορες παραγωγικές διαδικασίες ή άλλες δραστηριότητες.

Εάν δεν παίρνουμε τα απαραίτητα μέτρα προστασίας, μπορεί οι χημικές ουσίες να βλάψουν την υγεία μας και το περιβάλλον. Αυτό μπορεί να συμβεί είτε κατά την καθημερινή μας επαφή με αυτές, είτε μετά από κάποιο ατύχημα (π.χ. πυρκαγιά ή διαρροή μιας χημικής ουσίας).

Γνωρίζω τους κινδύνους! Ακολουθώ τις οδηγίες προφύλαξης!

Διαβάζω την ετικέτα!

Από την ετικέτα ενός προϊόντος μπορούμε να πάρουμε πολύ σημαντικές πληροφορίες. Πάνω στην ετικέτα υπάρχουν εικονίδια, τα «**εικονογράμματα**», που μας ενημερώνουν για τη φύση του κινδύνου. Υπάρχουν επίσης πληροφορίες που μας **προειδοποιούν για τον κίνδυνο** (π.χ. για το αν κάποιο χημικό είναι εύφλεκτο, δηλ. εύκολα μπορεί να πάρει φωτιά) και **οδηγίες προφύλαξης** (π.χ. «να χρησιμοποιείται μόνο σε ανοικτό ή καλά αεριζόμενο χώρο»).

Διάβαζε πάντα την **ετικέτα** ενός χημικού προϊόντος (π.χ. καθαριστικού, διαλυτικού κ.λπ.), πριν το χρησιμοποιήσεις.

Μάθε τους κινδύνους για την υγεία σου, πάρε μέτρα προφύλαξης και ακολούθησε τις οδηγίες χρήσης.

Μην χρησιμοποιείς ποτέ προϊόν που δεν έχει ετικέτα.

Ποτέ μην αποθηκεύεις τρόφιμα μαζί με χημικά προϊόντα.

Αν, κατά λάθος, καταπιείς μια ποσότητα ενός χημικού προϊόντος, κάλεσε αμέσως το **Κέντρο Δηλητηριάσεων (210-7793777-9)** ή έναν γιατρό. Η συσκευασία ή η ετικέτα του προϊόντος προσφέρουν πολύτιμες πληροφορίες για τη σωστή αντιμετώπιση μιας έκτακτης ανάγκης.

Στο σχολείο και το σπίτι:
συμβουλευόμαι τους γονείς και τους δασκάλους ή τους καθηγητές μου, για τους κινδύνους και τις οδηγίες προφύλαξης που πρέπει να ακολουθώ.

Ποτέ μην τρίβεις τα **μάτια** σου, ειδικά όταν τα χέρια σου είναι λερωμένα με **χημικά προϊόντα**. Αν όμως ξεχαστείς και το κάνεις, πλύνε τα καλά με άφθονο νερό.

Όταν χρησιμοποιείς χημικά, φορά κατάλληλα **γάντια** για να προστατεύσεις τα χέρια σου, **γυαλιά** για να προστατεύσεις τα μάτια σου και **μάσκα** για να προστατεύσεις την αναπνοή σου.

Αρκετά χημικά προϊόντα καταστρέφουν το **δέρμα**. Όταν τα χρησιμοποιείς, να βάζεις πάντοτε γάντια ή προστατευτική ενδυμασία.

Αν το προϊόν έρθει σ' επαφή με το δέρμα σου, πλύνσου αμέσως με νερό και σαπούνι. Αν βραχούν τα ρούχα σου, βγάλτα αμέσως και πλύνσου με άφθονο νερό.

Τα εικονογράμματα χημικού κινδύνου σημαίνουν:

Εκρηκτικά: ουσίες ή μείγματα που μπορεί να εκραγούν.

Εύφλεκτα: υγρά, αέρια, αερολύματα ή στερεά που αναφλέγονται εύκολα και μπορεί να προκαλέσουν πυρκαγιά.

Οξειδωτικά: ουσίες που μπορεί να προκαλέσουν ή να αναζωπυρώσουν μια πυρκαγιά ή μια έκρηξη.

Αέρια υπό πίεση: αέρια που περιέχονται σε μια φιάλη και βρίσκονται υπό πίεση. Εάν θερμανθούν μπορεί να εκραγούν ή να προκαλέσουν εγκαύματα από το ψύχος (αν είναι υγροποιημένα υπό ψύξη).

Διαβρωτικά: ουσίες ή μείγματα που διαβρώνουν τα μέταλλα ή το δέρμα και μπορεί να προκαλέσουν ερεθισμό, δερματικά εγκαύματα ή σοβαρή βλάβη στα μάτια.

Οξεία τοξικότητα: ουσίες ή μείγματα που αν μπουν στον οργανισμό από το στόμα, το δέρμα ή τη μύτη, μπορεί να προκαλέσουν βλάβες ή ακόμη και θάνατο.

Επιβλαβείς, ερεθισμός: ουσίες ή μείγματα που προκαλούν ευαισθητοποίηση ή ερεθισμό του δέρματος ή των ματιών, αλλεργικές αντιδράσεις, υπνηλία ή ζάλη κ.ά.

Ειδική τοξικότητα, ευαισθητοποίηση αναπνευστικού: ουσίες ή μείγματα που μπορεί να προκαλέσουν αλλεργία, συμπτώματα άσθματος, δύσπνοια, γενετικά ελαττώματα, καρκίνο, ακόμη και θάνατο. Μπορεί να βλάψουν τη γονιμότητα ή το έμβρυο.

Επικίνδυνες για το υδάτινο περιβάλλον: ουσίες ή μείγματα τοξικά που μπορεί να προκαλέσουν σημαντικές βλάβες στο περιβάλλον (π.χ. στα ψάρια, τα φύκια ή άλλα υδροβία φυτά).

Προσέχω τα σήματα για τον χημικό κίνδυνο στον χώρο που βρίσκομαι!

Όταν σε έναν χώρο αποθηκεύονται και χρησιμοποιούνται χημικές ουσίες, στους τοίχους και σε άλλα σημεία τοποθετούνται ειδικά σήματα **που μας προειδοποιούν για τους κινδύνους.**

Προσοχή! Τα σήματα προειδοποίησης για τους χώρους είναι τρίγωνα με μαύρο χρώμα και κίτρινο φόντο, ενώ τα σήματα που είναι πάνω στις ετικέτες των προϊόντων έχουν σχήμα ρόμβου με κόκκινο χρώμα και άσπρο φόντο.

Εύλεκτες ύλες ή/και υψηλή θερμοκρασία

Εκρηκτικές ύλες

Τοξικές ύλες

Διαβρωτικές ύλες

Αναφλέξιμες ύλες

Βλαβερές ή ερεθιστικές ουσίες

Συγγραφή: Δρ. Εύη Γεωργιάδου, Δρ. Σπύρος Δοντάς
Σκίτσα: Κώστας Γρηγοριάδης

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ♦ www.elinyae.gr

Το φυλλάδιο χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Πελοποννήσου και του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. για την υλοποίηση του έργου: «Μελέτη ατμοσφαιρικής ρύπανσης, διερεύνηση στους κατοίκους της περιοχής που γειτνιάζει με τον ΑΗΣ Μεγαλόπολης συμπτωματολογίας από το αναπνευστικό σε εργαζόμενους, γενικό πληθυσμό και παιδιά».